

21ste zondag door jaar C

Lc. 13, 22-30

“Extra Ecclesiam, nulla salus”, buiten de Kerk is er geen heil. Die uitspraak van de kerkvader Cyprianus heeft in de loop der eeuwen tot nogal wat misverstanden geleid. Met zo’n uitspraak is het bijvoorbeeld niet moeilijk om zelfgenoegzaam te worden. Het lijkt haaks te staan op hetgeen we Jezus in het Evangelie van vandaag horen zeggen: “Ik weet niet waar gij vandaan komt”, zegt Hij tegen een aantal mensen die Hem blijkbaar goed gekend hebben en bij Hem hoorden. Met andere woorden: om gered te worden is het niet voldoende bij de “juiste club” te zitten. Het hebben van de juiste clubkaart geeft ons op dat vlak geen rechten. En het betekent ook dat we op dat vlak niet zomaar een oordeel kunnen vellen over anderen: dat komt alleen God toe. Het heeft eerder iets te maken met wat St. Augustinus zegt: “Er zijn er velen binnen de Kerk die er eigenlijk buiten staan, en er zijn er velen buiten die erbinnen zijn.”

Het is ook maar de vraag wat Cyprianus precies bedoelde toen hij zei dat er buiten de Kerk geen heil is. Ge zou namelijk ook kunnen zeggen: die Kerk is nog veel groter dan wij beseffen. Overal waar mensen in de praktijk Gods woord volbrengen, de stem van hun geweten volgen, onder de werking van Gods Geest zich inzetten voor het goede, het ware en het schone: daar is ook de Kerk. In die zin spreekt Karl Rahner van “anonieme christenen”.

De Kerk, zoudt ge kunnen zeggen, is geen “laatste hulp bij ongevallen” in het genre van: ik zit goed, ik hoef me geen zorgen te maken: mijn eeuwig heil is verzekerd, mijn broodje is gebakken. Spijtig, maar de Kerk is geen verzekeringsmaatschappij “N.V. God en Zoon”.

Het Evangelie wat we net hoorden werd opgetekend toen er nog mensen leefden die Jezus persoonlijk gekend hadden. Dat hoorden we in de woorden die de evangelist aanhaalt: “In uw tegenwoordigheid hebben we gegeten en gedronken, in onze straten hebt Ge onderricht gegeven”. Maar dat zijn niet de dingen die helpen, zoals het ook niet helpt om te zeggen: wij zijn toch elke zondag naar de kerk geweest, we gingen elk jaar op bedevaart, we lieten onze kinderen dopen.

Niet dat daar iets op tegen is natuurlijk, integendeel: ge zult mij niet tegen mijn eigen winkel horen preken. Maar dat is niet de enige maatstaf. Daarnaast kunt ge nog vele andere dingen zetten: Ik was naakt, Ik was ziek, Ik was hongerig enz. Met andere woorden: wat was de ingesteldheid van uw hart?

Eigenlijk wordt hier gezegd: gered worden, bij Gods uitverkorenen worden geteld is geen statisch gebeuren, een soort diploma wat ge hoort te halen en dan voorgoed op zak hebt, maar een permanente vorming, een voortdurende inspanning. En ieder mens kan daar z’n best voor doen en er geraken. Die gedachte komt ook vaak tegen in het Evangelie: de Samaritaanse vrouw bij de waterput, de barmhartige Samaritaan, de heidense honderdman met zijn zieke knecht, die heidense vrouw die genezing vraag voor haar dochtertje. Allemaal mensen die niet tot het joodse, het uitverkoren volk behoren en volgens de letter van de wet

niet gered kunnen worden, maar die toch door Jezus geprezen worden om hun grote geloof.

Ik geloof vast dat de R.K.Kerk de veiligste weg is waarlangs God ook nu nog tot ons komt in zijn woord, in de sacramenten. Als ik dat niet geloofde zou ik moeten uitkijken naar iets anders. Maar daarnaast gelden ook de woorden van paus Benedictus die ooit antwoordde op de vraag hoeveel wegen er naar God zijn: “Zoveel als er mensen zijn.”

Die poort naar de hemel mag dan misschien wel eng zijn, wat kan afschrikken, maar ze staat wel voor iedereen open, en dat is hoopvol. We mogen op dat vlak niet te vlug ontmoedigd zijn, maar evenmin overmoedig worden. Of nog anders gezegd: hou God steeds voor ogen in uw doen en laten, en uw twee voeten op de grond: veel meer wordt er niet gevraagd. Amen.

Johan Goris, pastoor